

prima instanță – (Judecătoria Centru, mun. Chișinău) N. Mămăligă
instanța de apel – (Curtea de Apel Chișinău) M. Guzun, A. Nogai, V. Brașoveanu

ÎNCHEIERE

21 septembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului,
judecători

Svetlana Filincova
Maria Ghervas
Dumitru Mardari

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova,

în pricina civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Agachi Maria împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale privind anularea actului administrativ și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 iunie 2016 prin care s-a respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, s-a admis apelul declarat de Agachi Maria, s-a modificat hotărîrea Judecătoria Centru, mun. Chișinău din 05 februarie 2016 în partea majorării cuantumului cheltuielilor de asistență juridică,

c o n s t a t ă :

La 25 august 2015 Agachi Maria a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale prin care a solicitat constatarea ca neîntemeiat a refuzului Casei Naționale de Asigurări Sociale, obligarea pîrîtului de a stabili pentru Agachi Maria pensia ca funcționar public și a o transfera de la pensia de invaliditate la pensia de funcționar public cu dispunerea reclaculării și achitării restanței formate în conformitate cu legea, precum și achitarea prejudiciului moral în mărime de 50 000 lei.

În motivarea cererii de chemare în judecată a declarat că, este beneficiar de pensie pentru invaliditate de gradului doi, afecțiune generală.

Astfel, s-a adresat către Casa Teritorială de Asigurări Sociale Ștefan-Vodă solicitînd transferul de la pensia de invaliditate la pensia de funcționar public.

În urma acestei adresări a recepționat 2 răspunsuri, unul de la Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei expediat la 10 decembrie 2014 cu nr. 01-3446 și al doilea răspuns de la Casa Națională de Asigurări Sociale expediat la 17 decembrie 2014 cu nr. A-203714.

Prin aceste scrisori i s-a comunicat faptul că, a fost verificată posibilitatea transferului de la pensia de invaliditate la pensia pentru limita de vîrstă, însă în urma calculelor efectuate acest transfer s-a dovedit inoportun.

De asemenea, i s-a comunicat că, calcularea stagiului în funcția publică va fi posibilă doar după efectuarea în carnetul de muncă a înscrierilor necesare corespunzătoare care confirmă îndeplinirea de fapt a activității care se raportează la activitatea în serviciul public.

Prin aceste scrisori i s-a mai comunicat că, perioada de activitatea din 13 mai 1992 pînă în 15 iunie 1999 nu poate fi considerată ca activitate în serviciul public, fapt întemeiat în baza Hotărîrii Guvernului nr. 412 din 22 aprilie 2004.

Ținînd cont de recomandările făcute prin scrisorile expediate de către autoritățile centrale de specialitate, la 29 ianuarie 2015 a adresat Primăriei orașului Ștefan-Vodă o cerere înregistrată sub nr. 132, prin care a solicitat verificarea de urgență a situației create și dispunere efectuării în carnetul de muncă a înscrierilor necesare corespunzătoare faptului, dar neefectuate la timp din neglijența persoanelor responsabile.

La cererea adresată, Primăria orașului Ștefan-Vodă i-a comunicat că, întreaga perioadă din 1992 și pînă la depunerea cererii este considerată activitate în serviciul public, însă din cauza neglijenței nu a fost specificat în carnetul de muncă.

Ulterior s-a solicitat Casei Teritoriale de Asigurări Sociale a orașului Ștefan Vodă să-i stabilească pensia de funcționar public, iar Casa Teritorială de Asigurări Sociale a refuzat (f.d.5-7).

Prin hotărîrea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 05 februarie 2016 s-a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de către Agachi Maria împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale privind contestarea actului administrativ și repararea prejudiciului moral, s-a recunoscut ilegal refuzul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. A-1115/15 din 30 iulie 2015, s-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale de a transfera dreptul beneficiarei Agachi Maria de la pensia de invaliditate la pensia de funcționar public, cu includerea perioadei de activitate de la 13 mai 1992 pînă la 14 iunie 1999, începînd cu 06 februarie 2015, cu recalcularea și achitarea pensiei, s-a încasat de la Casa Națională de Asigurări Sociale în beneficiul Mariei Agachi cheltuielile de judecată în mărime de 1 500 lei, în rest pretențiile privind repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată s-au respins ca neîntemeiate (f.d. 68).

Nefiind de acord cu hotărîrea primei instanțe la 19 februarie 2016 Casa Națională de Asigurări Sociale a depus cerere de apel prin care a solicitat casarea hotărîrii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărîri prin care cererea intimatului să fie respinsă ca neîntemeiată (f.d. 78).

De asemenea, la 24 februarie 2016, avocatul Dudulica Liubomir, în interesele lui Agachi Maria a depus cerere de apel prin care a solicitat casarea hotărîrii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 05 februarie 2016 în partea respingerii cererii de chemare în judecată depusă de Agachi Maria cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărîri prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral (f.d. 81).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 14 iunie 2016 s-a respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, s-a admis apelul declarat de Agachi

Maria, s-a modificat hotărârea Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 05 februarie 2016, emisă în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Agachi Maria către Casa Națională de Asigurări Sociale privind anularea actului administrativ și repararea prejudiciului moral în partea încasării cheltuielilor de asistență juridică, s-a majorat cuantumul cheltuielilor de asistență juridică încasate din contul Casei Naționale de Asigurări Sociale în beneficiul lui Agachi Maria de la 1500 la suma de 3000 lei, în rest hotărârea s-a menținut (f.d. 102).

La 27 iulie 2016 Casa Națională de Asigurări Sociale a depus recurs prin care a solicitat casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 iunie 2016 cu pronunțarea unei noi decizii prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă.

În motivarea cererii de recurs au invocat că, la emiterea deciziei, instanța de apel nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii în fond. Au fost încălcate normele de drept material.

Stagiul de cotizare în cadrul serviciului public include perioadele de activitate în funcțiile publice care pînă la data intrării în vigoare a Legii serviciului public, nr. 443-XII din 04 mai 1995 au activat pe teritoriul Republicii Moldova conform Nomenclatorului autorităților publice și al funcțiilor publice din cadrul lor, aprobat prin hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 412 din 22 aprilie 2004 și în funcțiile publice prevăzute în Clasificatorul unic al funcțiilor publice, aprobat prin hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 151 din 23 februarie 2001 cît și Legea nr. 155 din 21 iulie 2011 pentru aprobarea Clasificatorului unic al funcțiilor publice.

La fel au menționat că, pentru stabilirea pensiei ca funcționar public una din condițiile ce acordă dreptul la acest tip de pensie, este realizarea unui stagiu de cotizare special în serviciul public de cel puțin 15 ani.

Conform legislației de pensionare în vigoare, actul de bază care confirmă stagiul de cotizare, este carnetul de muncă.

Funcția deținută de intimată este de ”Specialist în problemele recrutării și încorporării”, se consideră funcție publică conform Nomenclatorului sus-menționat de la 15 iunie 1999 pînă la 20 februarie 2000 și de la 31 ianuarie 2001 pînă la 10 iunie 2003.

Reieșind din actele normative în vigoare și înscrierile din carnetul de muncă, perioada de la 13 mai 1992 și pînă la 14 iunie 1999 funcția deținută de intimată nu poate fi considerată ca activitate în serviciul public, întrucît nu a avut statut de funcție publică, iar funcția de ”inspector pe probleme ce țin de recrutare și încorporare” conform înscrierii din carnetul de muncă nr. 17 din 29 februarie 2000 se atribuie la categoria de lucrări care efectuează deservirea tehnică ce asigură funcționarea autorităților publice.

Au menționat că, în carnetul de muncă lipsesc înscrierile privind transferul în funcție de specialist în problemele recrutării și încorporării, fapt ce face imposibilă calcularea stagiului de cotizare în funcție publică.

La 24 martie 2015 de către specialiștii Casei Teritoriale de Asigurări Sociale, Ștefan Vodă s-a efectuat un control la Primăria orașului Ștefan Vodă pentru constatarea activității în funcția publică.

În urma controlului s-a constatat că, conform fișelor de plată a salariului sporul pentru gradul de calificare s-a efectuat începînd cu luna octombrie 2003, în dosarul

personal este anexat Jurământul funcționarului public din 03 septembrie 2003 și actul de conferire a gradului de calificare din 23 martie 2006.

Astfel, instanța de apel urma să de-a o apreciere acestui fapt că jurământul funcționarului din 03 septembrie 2003 și gradul de funcționar public a fost acordat în acea perioadă.

Toate aceste circumstanțe demonstrează că Agachi Maria a deținut funcția publică din anul 2003.

Totodată, au menționat că instanța de apel nu a luat în considerație că funcția deținută de către intimată de inspector pe probleme ce țin de recrutarea și încorporarea se atribuie la funcțiile care efectuează deservirea tehnică ce asigură autoritățile publice.

Cît privește transferul de la un tip de pensie la altul, au comunicat că în urma examinării documentelor din dosarul de pensionare s-a constatat că, începînd cu 17 aprilie 2002 reclamanta beneficiază de pensie de invaliditate de gradul II boală obișnuită, cuantumul căruia după indexare constituie 1136,44 lei lunar.

În final au menționat că, potrivit art. 11 din Legea nr. 156 din 14 octombrie 1998 privind pensiile de asigurări sociale de stat și conform cererii depuse de la 09 aprilie 2014 transferul la pensia pentru limita de vîrstă care ar fi constituit -798,38 lei. Deoarece pensia pentru limita de vîrstă calculată era mai mică decît pensia de invaliditate aflată în plata (la acea dată – 1052,75 lei) transferul a fost inoportun.

De asemenea, au invocat că, instanța de apel eronat a încasat cheltuielile de judecată în sumă de 3000 lei, întrucît cauza respectivă nu a fost de o complexitate deosebită (f.d.118-120).

La 02 septembrie 2016 Agachi Maria a depus referință prin care a solicitat declararea recursului ca inadmisibil.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a emis dispozitivul deciziei la 14 iunie 2016.

Potrivit scrisorii nr. 20664-4 copia deciziei a fost expediată la 01 iulie 2016 (f.d. 111), iar la materialele cauzei lipsește dovada de recepționare a deciziei.

Cererea de recurs a fost depusă la 27 iulie 2016, respectiv, recursul se consideră depus în termenul prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Analizând modul în care recurentul și-a exercitat dreptul la recurs, fără a se expune cu referire la legalitatea deciziei instanței de apel atacate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele motive.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

Astfel, analizând argumentele recursului prin prisma existenței temeiurilor de declarare a recursului, Colegiul constată că acestea nu se încadrează în limitele stabilite de norma precitată, instanțele de judecată aplicând corect normele de drept material și de drept procedural.

Subsecvent, în conformitate cu art. 433 lit. a) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației, în viziunea recurentului, fără a indica un temei prevăzut de art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă, sunt inadmisibile din considerentele că nu se încadrează în prevederile art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă și nu constituie temei de casare a deciziei, deoarece recursul exercitat are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei dar nu și temeinicia în fapt.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și jurisprudența CEDO, conform căreia recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, însă motivele recursului invocat în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanțele ierarhic inferioare de judecată s-au pronunțat în modul corespunzător.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs. Prin prisma art. 432 alin. (4) Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă. Din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Cu referire la argumentul recurentului privind aplicarea eronată de către instanțele judecătorești inferioare a normelor de drept material, colegiul menționează că în cererea de recurs nu se indică prin ce s-a manifestat aplicarea eronată a normelor de drept material și din care circumstanțe aceasta rezultă. Colegiul reține că aceste argumente al recurentului poartă un caracter declarativ, nefiind posibilă determinarea aspectului de legalitate al deciziei instanței de apel ce urmează a fi supus controlului judiciar.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova nu se încadrează în temeiurile prevăzute la

art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de către de Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,

Svetlana Filincova

judcători

Maria Gervas

Dumitru Mardari